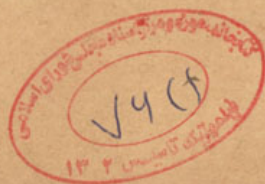

No 142

414

درک اهل شیرازی

414
14999

درک اهل شیرازی

نایبی

نه

1204

نسخه نفیس

۱۴۹۹۹

که چه خانی ز نور و ام با اوست	یست کس را شفا و بکیم اوست
دلم از جام ز پایی شاد است بهین	که مرا در غمش تو چها شاد است
<p>بکار بر من از شوق تو لعل زده ام ز بهر تو به در آن آمد من در دوزخ است عجب یکبار مسکینا افسانه</p>	
حال جان حکمران به داند شوقی	کش عین جاک با آن قب اوست
گفته جانی محبت و ده بی ما جو سینه	چون بود حال کسی که تو جدا اوست

کعبه تا یک من و شن کن زور مجبور	خوشن تبا نوج رخت ما تو با کس
پیشش به شارت نه جان آدم	که جدا باشد که از خاک مت جان یک
در خور همایه خیل غلامان نیست	که بود و قصه ز و زور شد در خان
سر را از خاک برش افکند زدن	که رسید بر آستانش کرد و امان یک
<p>دیده پیش اندم کرنا شایسته</p>	
از بس که گریه کردم که گریه سپیدم	از چشم با تو سه تی تریم که در نیاسینه
وقت بهر مایه بهر صبر	از چو لب لب چشم را که در نیاسینه
بی خون ز بسینه کای ز لعل جان	از خار کن خنجر نیازی شکر نیاسینه
ناله ریش جو گشتم ز تو میا غلام	سر گری شالی در دیر نیاسینه
از دیدار قیام اشک نیاز تو	تا خاک ز کوهی سر ز لعل نیاسینه
دل میرد و پیشش جان تو هر دو	کین کو محبت از بد که نیاسینه
صد پال که کردی در پست و عوی	سر ز خنجر نیازی بهر نیاسینه
	جز کوی و پست او را جانی کر نیاسینه

<p>قصه</p>	
<p>نهیختی گشت که حضور دل آید خیال کن که بود پست و چنان</p>	<p>کسی که پست از غلط تو باشد نموز نامه را بر سر حد هم</p>
<p>باب</p>	
<p>سرور بگویند که را خدا را دیوانه است بی سپید پانی</p>	<p>بر تازم جو این نظر افتد باشد که بر سر راه افتد</p>
<p>باب</p>	
<p>وزم بزم و شب با کم بگذرد سرمایه عمر من یک دویم</p>	<p>عزم جد بخت و غم بگذرد افزاید پس کی تو دم بگذرد</p>
<p>باب</p>	
<p>ای دل که آن ماضی بگویند دور آید کم که خود دین شود</p>	<p>دور است چو از اسم بگوید خود آید شوق شکلی او پیش</p>
<p>باب</p>	

<p>قصه</p>	
<p>سرتیر عشقی که تو را بر سر آید بشم تو بهر کسی که بشاید نظر لطیف</p>	<p>نهی شد و دو کام دل از وی بسید صدیق غم از شک در بر بگرد</p>
<p>کوی تو که سپهر منزل بر پی تو پست یار بر که بر سپهر من پیدل بر تو</p>	<p>جانی پست که بر سپهر کند پسر آید جون حسد که بکوی تو رو چرخ آید</p>
<p>جون در دیو و یار عشق دور تو گویم کاری بکنند ناله من در دوش من</p>	<p>فریاد و فغان از دیو یار بر آید همناله که از درد بود کاکر آید</p>
<p>باب</p>	
<p>درا بهر شاربش شد جان پستان دشمن با سوز و زاری او ای کد</p>	<p>کردن خرابه از من و هم عاشق پستان دل پر درد و شکرم واه آستان</p>
<p>منهار نماز جون کل در کسپ کل تو نما عین و سپاس پست افشاست</p>	<p>کرد چون عین نور پست و ایم حسین نما بر نوم دشمنان لطف تو با من بین نما</p>
<p>باب</p>	
<p>جوانی در غم آن شهواری پستانم</p>	<p>کرد چون ماه نوش رخسار دین زین</p>

ز عشق آید و دم کای کرد و من برون	سکینه چون کلمه قلی دل چون برون
به درخت برشستیم بی درخت لعل او	بهاری بخین سده هم کسی بی باغ برون
ز بود ای سپهرش زیشان کشان	کلی بر کس زیشان سال زینت کون
برافکن برده و پند و جاکوش ابرو	که بر خپار نیکو ماه نویدین کوش
رسوی کوی و صلیش تا آخر در راه	اگر توفیق سسر و یسار و دست برون

در این قصه

اعتدال ز منته بهر برگ گل بر لبه رود	آتش ز مرغی رشید عالم تاب رود
نیت همچون لاله عیسه از خون لعل چشم	سپاسی دوران پر امانه در خواب رود
آوازین بر تو که بر قصه ملک کوشان	خجسته کین بس داد و بردن آید
چون عجب رستم از یاد خم ابروی تو	سین شک از دیده من موج بر رخسار
در تماشای من میوه تنه کانی زین	در توق شد از حیا بر آتش آید
خواب و در شمع سایه خیال خال و	سپاست جادو دیده کزانی و رگه شود
کر کند که سرش از زینت نود عیب	بجوای کز دم زمان کم سر نیاید زود

دم عینی و آب خمر شد با هم کی و	بهر لب و آب و مو از تو است سپهر و دهان
البت را با منال قاشقش نم کم کسب	کز نرین طافست در میان تو و جان
چو کرد و سپ و نمازش چو کرد و ارادت	دل بر دیده و رشت و دیده بر خاک
شای ساس می کشم سر چندید لغم	کونوا هم و آوازه حسد جان شیرین
شم از درد دل فرمود سپهر و از دم	که شد که رشتن سار و کوه دردی بود
عجب زدی است ای کز می توانم	بظرفین و سیاقی غم از روز و فردا

در این قصه

سپاسی در آب نوش دیدم سپهر لعل	بهر لب و آب و مو از تو است سپهر و دهان
بوسه سپهر زخم زخمی پای و دم	کمی بر دیده و عالم پای و کوه دیده بر پا
کمی در دل کند جا کاه در جان بر آید	اگر پند زخم خدای او دل جارا بود
دل فرست و کز زینت عشق و خفا	جو جای لاله خوار فرت جانم و زین
جو دیده خاک که رستم ز تو قیامی بر	بندم با خاک کیکان در سوای سپهر
بنام سپهر و غم میدشت اهل عشق	بنودا که خواب چاشت آغوشش

کلی ز شوق تو پوز و رشت جانم خوش	ستین بر من نشان تا جانم خوش
و درازان شمع جانم در شربت بار	با دل پر شمع و با کمر بزم خوش
چند سوزم ز تشنه لب جانم	اشک پرست با کمر بزم خوش
جان من با سوزن می کشد ز چشم کمان	آتش شمع زرد و دود از شمع خوش
جان و تن یکا با دل در جگر مرا	دل ز شمع جانم ز بزم خوش

دو افسانه

از بس که سوخت بزم جانم کعبه دار	بایم و یکدل ز شمع شمع خوش
در پسینه آغای بکسوزم ز دل	دل و داپست و ماله و دیو کار خوش
ز آن خطه نو دمیسه فروغ چون	شد تارم بزم جلاله درین بزم کار خوش
از روزگار برون و غم بیست	کو آن نیست بزم ز شمع از روزگار خوش
ای طاهره خاخر خشم شمع کفران	دارم نزار باره دل با بزم و غم خوش

دو افسانه

پوشه تری بوشع از آتش شمع	پای تپید شمع گردیدم بزم شمع خوش
--------------------------	---------------------------------

کرانه نم جانم در دهنم کم نخواهد	کدامی از شمع شمع برون شمع نخواهد
متناهی صانع شمع با آنکه میداند	کدش تو کسی با دهن شمع نخواهد
ترا که شود ای بزم خشم و دود	ما میری کز اول بودم کز کم نخواهد
بنان شمع بزم و وقت بزم خوش	کدیکر شمع ز بزم بزم نخواهد
چو سوز آه سپید و بزم بزم خوش	کزین بزم بزم بزم نخواهد
بزم ز شمع با بزم و بزم خوش	کدیکر شمع ز بزم بزم نخواهد

دو افسانه

از غم دل جانم بزم و بزم خوش	حال من نیست تان من بزم خوش
کرشم آه از بزم بزم و بزم خوش	وز درد دل من بزم بزم خوش
چند سوزم ز تشنه لب جانم	بشاین سوزم درون من بزم خوش
نوبهاران بزم چهرت کدیکر خوش	بزم بزم بزم بزم بزم خوش
کدیکر شمع ز شمع سوزان من	کرانه جانم ز شمع بزم بزم خوش
شمع جانم شمع با بزم بزم خوش	خون دل بزم بزم بزم بزم خوش

بمن چون یک کوی شش می خاشد	از آن رونق باو دم زد دم دیوانه
بس که در شش تو کار من پرورای	دوست دشمن گشت با من شش پیکان
خاکساری بر سر راه و خاک چوین	شپواری جان تو در روی بزم پیکان
پست و خودخواه از خواب غفلت	سر که خون من گشت آن کس پیکان
پاخت و پورای هم چشم چرا کیک	و که از آفتون و دار و لعل پیکان
چون بوسه زده بودی بکف	با خیانت منیش بافت می خاشد

مهر تو در لعل ز جفا بیشتر شود	از سر جفا مهر تو هرگز نرسد
من خبر ز خویشم و او خبر من	رتسم که جادو هم ز نقش تا خبر شود
زینسان که سر زمان بر آید	بنو و عجب اگر بنش دل و کمر شود
غایب ز دیده و نماند صدای	ای وای آن زمان که نشان از نظر شود
خوابم ناله شمع غم تو در کون	رتسم پیکان کوی ترا در دیر شود
مهری نمی توان و جفا چشم پران	مشکل توان کرد که چون جگر شود

بر پستان خست پست بر سر دم	تیر و شمشیر پست بر سر دم
آب بر پیش و ما چنین تشنه	باد و در بام و ما چنین خفته
درب از جادو دل بر آید	زینسان که سر زمان بر آید
ای زنت از قمار مهر	بهر چشم ما به جمال تو دور
خط که گشت بر جمال است	پیرانه نامه کمال است

شاهی تو به جایت بلال است	شاهی تو به جایت بلال است
همنده چو کله گشت بلال است	همنده چو کله گشت بلال است
<p>اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است</p>	
ایران به نه اقبال است	ایران به نه اقبال است
همه رخ و دست بی زوال است	همه رخ و دست بی زوال است
<p>اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است</p>	
بلال بروی تو طاق منظر امید	بلال بروی تو طاق منظر امید
هر چوین تو بر آفتاب منظر امید	هر چوین تو بر آفتاب منظر امید

بلال بروی تو طاق منظر امید	بلال بروی تو طاق منظر امید
هر چوین تو بر آفتاب منظر امید	هر چوین تو بر آفتاب منظر امید
<p>اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است</p>	
ایران به نه اقبال است	ایران به نه اقبال است
همه رخ و دست بی زوال است	همه رخ و دست بی زوال است
<p>اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است اینجا که از فرات است</p>	
بلال بروی تو طاق منظر امید	بلال بروی تو طاق منظر امید
هر چوین تو بر آفتاب منظر امید	هر چوین تو بر آفتاب منظر امید

Handwritten manuscript page from the "Mashfihiyyat al-Mawlayn" (Mashfihiyyat al-Mawlayn). The text is written in Arabic script on aged parchment. It contains several lines of text, some of which are partially obscured by a large, dark stain or tear in the center of the page.

[illegible]

بخت بد دور از آن خاک و ابراهیم
 همه آه سوای سپهر گوشت گردم
 بخت کمر زنده کوی تو ام پرورن
 برادر و نر سپهر کوی تو ام میل
 ای بخت زجران تو اقا و زاری
 دور بودم دورست دور تو نه آه
 آه از غصه بجای دیگر انداخت مرا
 بخت جان از غم دل در نظر انداخت مرا
 بخت بد من کجاست بخت مرا
 عاقبت کو بخت اگر که انداخت مرا

ولا يضاً

باو شنید و در پیش او
 شد شد چون فرما و بلا کشانم
 انجمن که با جبهه آن خم شد تم
 حیرت و جلوت رب هر خاوی
 من نمی خرم بخود سپید از دنبال
 چون سیاهی پستی بر سر گردونم
 ساخت اعلی خود پیشینه از ارجح

می گشت و ندیدم بهال ترا
کمال چو لطافت یسین و پیکار
تو باشی و چون در عالمی داور
گرشم از کبریا به نظر زخیرت
نماند در محنت درو و حال و دوا
نیاشتم شرف دولت و مال ترا
که بشم بهر سپهر چو کمال ترا
امیدم که زیندگی کنی و مال ترا
بجز غم در توانی و پستی و حال ترا
که پیش او شان گرفت و غصه مال ترا

شد که گوشت من قایم نمی کشد
 رفتم ز حال خود و دیگر ندیدم سبزه
 ناصی چشمت ازادی از لایت با
 باقی بر جان شتاق تو در پیش را
 دل باز تپد تو مجروح تو مجرم نم
 بجز از تیغ تو خوانم به سرم ز پیش را
 اچو سبزه که بگریه بر زمزم این سنان
 عرضه داری پیش حال و در پیش را
 زنت اهل جان دل ز دوستی جان کنم
 نیست رمی من آن سبزه در پیش را

مباد و از صفت تن سبب آن کجهر کنیکورا
خدا پانیده وار و آقاب دوست او

چون توان منع تو کرد از اتفاقات
که می توان خورشید را گشت که چو پستان
شادم بجز خجالت زانکه طوطی
کاه لطف و مرحمت باشد که زینجا

مقدمه ای ترا که در کمال است
که با دست از دست چرخ عافیت است
چون در دوار ایمنی ازین کسب کمال
من که ای خیرخواه و عاقلان

مرکز با پیشم ترخم غلغلہ نکرہ
مرکز دگر برغم من نجا غلغلہ نکرہ

عزیز کائنات و ملک عالم و سراسر زمین
از آن کس که در این عالم است و در آن است
خداوند است که در این عالم است و در آن است
و از او است که در این عالم است و در آن است

اهلی داشت که ز کوی تو شد برین
سرگزین پس از وطن دل خو چو پند کرد

در کشور عشاقی ایستاده و نیابند
یکش از تاراج غم آید و نیابند
از عشق طلب نام کوزه ز بسط
کین بر لب درخت سپاس

از اهل طلب چاشنی عشق میبند
از اهل طلب چاشنی عشق میبند
از اهل طلب چاشنی عشق میبند
از اهل طلب چاشنی عشق میبند

آلش به جان پست زلف جو بکند
تایمل غیری نشو پست و بلند
از پس کوه و دل برده و کجولان
آتش به خون چکد از پس پند

خیز خیز چرخ از بیخ میبند
خیز خیز چرخ از بیخ میبند
خیز خیز چرخ از بیخ میبند
خیز خیز چرخ از بیخ میبند

بر دیده مردم اگر زلف نهد پا
از مردمک نید به سپید پند
بر عارض و خال پسندیت بر آتش
کز چشم سپودان پسند چرخ

مزارش کرد آن سپه و دلو آمد
برای مدتش جان رفته باز آمد
بسه و غار بگویند نامی که خوش
که ناز برین جان با مزار نام آمد
بوم و نور سپه قدر او بلندست
به کجا که می ماند سپه نواز آمد
جاکویت که جویت از پر شک و بهر
جبار و می من از جبه جاکند آمد
بطاق بر دیت آمد مزار پند
که روز و سل تو ام فرض جان آمد

و ایضا

دوشش خان من از بهر خاک چو
در غمن مزار طوفان سپه شک آمد
دوشش کیم سپه که شک بهر کوش
یک چنین کجاستان بهر باز آمد
کشتی شدم که در کوه آب غم فدا
هم کمر سپید فدا بهر این کرد آمد
و بهر دیت آن کرد و سرط پور
کری درون تو خورشید عالم آمد
خاک که کوبش از بهر دلی می
و ده که عمری سر به حاصل کرده بود آمد

و ایضا

یار اگر که زور و پست از من شود
بگذرد از پو غایب و یار من شود

سرمه بر دهن عشق و غم دیگر نعم	برایم که روزی یک پسر من شود
کو به که از این پسند کی من و کج	آه از آن پسندی که او لوح مرا شست
کی زیاری یک نیکین نیر و جان	کز او آرام جان تیرا من شود
ایضا ز کفست رنود نام برام در حق	کز قول این شاه نامدار من شود
دلیلی که	
باز پوزی در دلم ز کجاست جرات	چون کشیدم آه از دل شمشیر جرات
روز من شد تیردی و در کازین	ای ابله میخ که کارم با جیب شست
سرمه بی که نور دم بی بس میگویند	خون که در وید و از وید وید و کزین
رفت آن نور شد و من کشم کین	زانکه همچون پیر و بنال و شوق
گشت ویران خانه ای ز کوهان شمس	در شب جرات و دیوار شست زمان
دلیلی که	
سرمه از جام حرب ماه ز کجاست	دوست چون رنود و ز کجاست
سر که از طوق خلاصی تو یک کون	پیش از او ایراد من چون سپید

بر خفا هم از کوهش و کوهان	بر جان من کی پسند و چنگان
چند آن غم پست بر دل لعل	بر جان دلم نزار چندان غم
دلیلی که	
تا تر بود جان و عمارت تو کنم	تهدول و جان حرف و کای کنم
کز پستاید عمارت من میسازد	خدا هم نزار جان من تو کنم
دلیلی که	
بی روی تو نور شد جهان ساز	می بوی پس از عالم او ساز
دوست و کسب من میسازد	روزی که ترانه من از روز ساز
دلیلی که	
یک روز غم من تو بی غم نرودم	بی خون بس کرد و دید تو غم
خاطر شدیم تو تو سر کز نفعی	بی مهر تو از صبح اول و تو غم
دلیلی که	
بی روی تو قراره بی تو کین	بی صبر که بی تو کین

در چهرت که کی بوی تو بزم	در اندر و کی که ترا یک چشم
رباعی	
تا غم و از توبه ای که کنم	با غم تو سر کارشای کنم
تا که تمام سپاس کنی بشهر	نیت یک تو بوفانی کنم
رباعی	
ای که پس باغ هم فروز	چراغ و از شمع لعل فروز
شادی است ز عید و روز	عید من و نور و ز من و روز
رباعی	
با غیر سینه و فاد و آری	ز لعل و که سپهر و فاد آری
سرحد که بر من و کان و رو	جندان کشم که بر و آری
رباعی	
ای که تو سپهر و قشقم	معه و تو سپهر و قشقم
بر آتش غم که بر من و نای	بر بوی محبت تو از و و و

اگر به پست شاد کنی بزم من	پر و پستی تو و هم چو من بزم منور
نشد سپهر و دلم شام چو بونند	که بچو بر شمع و شمع فروز
ز تو پست که از عشق الکی می بینم	ز شمع و لکش علی و نور و شمع منور
رباعی	
تا زار و شمع و ال و ال بزم من	بزم تو بزم و بزم و ال و ال بزم من
روزم و بزم و بزم و بزم من	یا من و بزم و بزم و بزم من
پایه و بزم و بزم و بزم من	تا زار و ال و ال و ال بزم من
یا من و بزم و بزم و بزم من	و بزم و بزم و بزم و بزم من
و بزم و بزم و بزم و بزم من	و بزم و بزم و بزم و بزم من
رباعی	
کمن چو بزم و بزم و بزم من	چو بزم و بزم و بزم و بزم من
بزم و بزم و بزم و بزم من	اگر بزم و بزم و بزم و بزم من
بزم و بزم و بزم و بزم من	اگر بزم و بزم و بزم و بزم من

بروی سرپیش خاری بود لبش
 بوشن کل شوی سپ و یامین
 اگر دیده ترا جاگستند مل نظر
 مرو ز راه کن جا بخت دل سپ
 ز حال بی بدل شد برین مدار
 جو پست لطف نیم توش دل سپ

در وصف

که از مهر و وفا گویم کی ز جور و پند
 بکارند که خالق استیم بکار پند
 از آن به پست نام بر دل شش چار
 که با که عین غیری کرد سپه و راد
 شد بخار و پست جاسل کرد آقا
 جو باشد ساسل می بر باد پست
 نیاید یا دوشش از من کرد و خجانی
 جو سرم ز غم و آه و آید از مان ماه
 تو جرات بجان و آرزو و دل را می
 مکران سپیده و خوابی سپه زوری

در وصف

کشید چرخ بگری از سر حرف و کاف و تیر
 سپاه و قهر آورده و بخت و تیر
 بدو خورشید از دل غار غم کشد و دل
 مروین شده در لخمه غار غار و دل
 نمی پوشد بدل خنده را سپه زنده را
 که غم غم و عیسا خرقه و دیو و پری را

کاس بزم بود بزم ترا پیش
 لکترین جو غلام طربست چوین
 تو که چایبست کل به طاعت بزم
 غنچه در دیده من باده پر خون باد
 لقمه عشق تو دیوانه شد افغان
 گفت سر کج دم از شش زده بخون

در وصف

ز غم من از دل غم بود
 خون دل بود ز غم زریه سپهر بود
 محبت عاشقی و در کفار دل
 و اندام کس که این در کفار بود
 من و هو می عشق که آرم زبلا
 که این تنگ پیک کوی تا عا بود
 و که شد وید که این می کرینه
 چند محرم و م از آن دوت ویدار
 دل ای ده از پست و غم و آرد
 که ترا لطف خداوند بکند آرد

در وصف

چرخ بکند و دیار که ز کاه و ک
 هر دم که از طاعتی کیم سپهر آرد
 حال دل نیست چون گویم که در ک
 نیست ز حال ای من تو که ک
 بیاف مری که دیدی خدا ک
 سپه کون سپیده و در آرد ک

سپهر

بعد مایه روی نایب مال روی	ده که سیت باید تکل کرد تاگاه و کر
از غشای شیدم پوختا بالی	عالم و یک پیوز و کر کشم آه و کر

دوستان

ای کسیر سر نه زلفت پریشان کرد	بسته بر تار مویت برشته جان کرد
نوشن قیاب از آفتاب رفت و کج کرد	چون تو ازین شرف دور شدی با جان کرد
چون سحر بر دارم از تیرت و امان کرد	باز در هر چه آریه تو بجان کرد
خاک را هست کشته و سر زده در جانی	نیست دوری زمین چون من بر جان کرد
هر کجا سپرد و دوا سپارد لغز و کج کرد	خاک را به او شود سپرد خردان کرد
چون او در باد خاک کس سوزد ز کج کرد	آید از سر زده من به یاد و با جان کرد
چون کرد و کو سرافشان طبع کج کرد	روغن تلخ ز کج کج کج کج کرد

دوستان

بست می و بر و قیاب عالم سوز	برای تو سوز عالمی شب و روز
من و تو در محافل و دستهای هم	در عشق خایه بر انداز و چسب عالم سوز

در غشای شیدم پوختا بالی	ده که سیت باید تکل کرد تاگاه و کر
عالم و یک پیوز و کر کشم آه و کر	

در غشای شیدم پوختا بالی
ده که سیت باید تکل کرد تاگاه و کر
عالم و یک پیوز و کر کشم آه و کر

در غشای شیدم پوختا بالی	ده که سیت باید تکل کرد تاگاه و کر
عالم و یک پیوز و کر کشم آه و کر	

در غشای شیدم پوختا بالی
ده که سیت باید تکل کرد تاگاه و کر
عالم و یک پیوز و کر کشم آه و کر

در غشای شیدم پوختا بالی	ده که سیت باید تکل کرد تاگاه و کر
عالم و یک پیوز و کر کشم آه و کر	

لایا امره از جل تو ام سپید	مال من خفت هر تو فراموش
بان من سپارک پاست مرده	زندگانی باغم هر دانا شکست
<p>نیت شاق را بطن من مال من نیت شاق را بطن من نیت شاق را بطن من</p>	
غم دل ای از کیش چنان بزم	نمانی بدرون غلام از پاشک
<p>زودیدن تو اگر خورشیدم چرخ مصور رازل از ابروان لکشت زودیدن تو اگر خورشیدم چرخ</p>	

لش نیاید روز و شب در غم من	شادان شمع چرخ عاشق روشن
بر کس نیست از شوق آن گل افغان	خود و چون پست چون دل پرهن
از جهان حسد از روی و کمرگان	نیت در دل غماری کسیر سوزن
دو رازان من چسب من صد کجایی	کر بود چون زهر پسته آینه مرا
پرسی کو چرخ من دل شیدا بپو	نیت و پیش تو یارای من کشتن مرا
عالی به تو بخت و بخت من کشته	من ندانم و پست میدانم کشته
الهی ان تشک در جان پست ز من	کم نکرد و پوز من پست ز من
<p>ولایت</p>	
چون کس نیست کام جوان من در کام	از میان من پسر برادر امان
سزای من پست تو منو اسیر کو پست من	چشم بر پای تو منو اسیر که مالم چون کام
چون توان من تو کردار امانت من	کی توان خود رشید آتش من بر من
سببی در خواست من خود مدبان من	چنین بختی که من دارم کجاست
منور روی مرا کوی که پست و ازل	کرده پست از دهن و لاف من

شاد و مژده و جایت را که طهر شهن
کا لطف و محبت باشد کنی از وقت
چون مراد عاریت از من آن چنان

در ایضه

باز بر و از راه مرادش پست کنی
دل که بود و او را پست کنی
پستیم شد چاک چاک از عارضه دل
یک تن از پستیم چون شمع باقی ماند
اصل از اندیش چو و زین و آرم
بازم افت و انبساطی عارضی کنی
پستیم شد چاک چاک از عارضه دل
یک تن از پستیم چون شمع باقی ماند
اصل از اندیش چو و زین و آرم

در ایضه

ای درخت طلع ایوان پست
سپیدی ب شب شام غم فخر و عالم
از نو عادت علم فراموش جوین
طنش از این ملک مثل تو
شاه اناج ملک خون پست
بخر کم و کو بر چپ پست
بر این ملک تا شکی از پست
صدری تو پست در ایوان پست

بخت بد باز پست کوی تو ام او آرد
کر زلفت پست پس نبرد و آرد
هر عالم پس از کوی علی روشنی
روز از جوان شب شب هم آرد
در دامن بی دانه خورشید کوی

تجربش آید مندا نم به در راه پست
کان هم از بخت سپید و پست گونا
یک شرار شعله آید پست
نی ز بخت بد که از بی مهری پست
اگر از آه و فغان کا و پست

در ایضه

از دود و آب بر سپهر سایه بان پست
کر بخت ز بخت پستی نشین
کز پست در جرم وصال تو ره مرا
کر پست در جرم وصال تو ره مرا
ای که زینت ترا پست در وقت
در بخت ز خاک و کثرت پست

خاک و لاجوردی پستان پست
نام تو به چرخ و لاجوردان پست
روی نیاز مانده بران پستان پست
درین بند کانی ام از پستان پست
در بخت ز خاک و کثرت پست

در ایضه

صلح بخت سپیدی از خطیر پستان
بستر نو پست که چشم جوان گرفت

بستر نو پست که چشم جوان گرفت

باز گوید که دروغ آن که رشید ز شکست	باز گوید که دروغ آن که رشید ز شکست
شاه با دشمنان شد بمیدان ل	شاه با دشمنان شد بمیدان ل
نصرت و صفت بپنجش او چو شد	نصرت و صفت بپنجش او چو شد
کشت ایلی خاک در راه و خاویز خاک	کشت ایلی خاک در راه و خاویز خاک
در ایضا	
یار اگر بر کشت و ترک است آن که	یار اگر بر کشت و ترک است آن که
در حق میخ آن کو یان نام پوش کرد	در حق میخ آن کو یان نام پوش کرد
پوخت آن پرچم دانی در دلش	پوخت آن پرچم دانی در دلش
یا غم عشق تو داشت وی نیامد و من	یا غم عشق تو داشت وی نیامد و من
نست ایلی را بخود و وفا نداشت	نست ایلی را بخود و وفا نداشت
در ایضا	
و ده که باز دم دل بست خرد و پال و بیکره	و ده که باز دم دل بست خرد و پال و بیکره
مرد و رانیت این بود و صفا کراون	مرد و رانیت این بود و صفا کراون

بسم و دم ز خاک کشتن سیم	بسم و دم ز خاک کشتن سیم
کشم چرخ در کربان پی در و من کشتی	کشم چرخ در کربان پی در و من کشتی
جنان سپهر عشق شکستن کشتی	جنان سپهر عشق شکستن کشتی
حیاتی بدم چون سپایه و بنا کشتی	حیاتی بدم چون سپایه و بنا کشتی
نیامد سینه دیدن من آن زمین	نیامد سینه دیدن من آن زمین
خدا را پیش ازین در جاده کلون کشتی	خدا را پیش ازین در جاده کلون کشتی
چرخ غم ایلی پس کشت از رویه	چرخ غم ایلی پس کشت از رویه
در ایضا	
ازاد کرد عشق بستان چرخ و دا	ازاد کرد عشق بستان چرخ و دا
خبر جنت موشان که نمقد زنگی	خبر جنت موشان که نمقد زنگی
زور روزگار و قوت بخت بنام من	زور روزگار و قوت بخت بنام من
جنان و خاکم تو از روی و پست	جنان و خاکم تو از روی و پست
و انست یار و در و طرار قیسم	و انست یار و در و طرار قیسم

خواب دل ز دید بیدار میرو	زان بیداری که بدل بخت مرا
بر من چنانی چنان شکست	زین بختا میسر بخت از بخت مرا
اگر ببول من نماند شمع تو	بادیست بگوشتان کرد مرا
در ایضا	
شد در وقت روز از نام زود	چو عشق نیت کار کرد که ابد مرا
مردم بر سپهر از پستیم بود عشق	کردم ز غم عشق تان میرید مرا
ماند یک چرخ تو از عرض حال خود	باید شنید سپهر از نیک و بد مرا
تا شمع بزم غم شیر شدی پو شمع ز شک	منشین بر چرخ و پیروز از پسر مرا
اگر چه غم ز طعنه ای از زانک نیست	از شوق عشق و خیر از جان خود مرا
در ایضا	
نرسد ز من شد خون از شامی بختا	چون کز روی در آید کند تا سر دور مرا
بروی سیل شکست از خون دل	روان کرد و پیوی چو پیوی بخت مرا
کرا نیک ش بودی پسر از پسر از خون	نکستی ازین سپهر که در شمع بخت مرا

بند کز آدم ز پی و کرم سپهر	چون تو کز سیست توان داشت بخت
کردید سپهر ز من سپهر سپهر	داردی یک نوا از چشم سپهر
گر چشم تو بستم بخت سپهر	و نام تو بستم بخت سپهر
آید و هم از آن دوست که در	بخت سپهر که در بخت سپهر
از دور و دل نشدید و چرخ	بدریست بختان آمد از راه دور
در ایضا	
بنا نیک کز تو چرخ زان زوق سپهر	که چون پروانه در جبهه سپهر
در این کز تو کاشی بودی سپهر	که آید کز تو سپهر که در سپهر
بباری از اگر نام کز تو بر زبان	که تو در آید بخت سپهر از خون سپهر
چرخ روی کاشی آب کز تو سپهر	بجای دانه روی و دم سپهر
کز تو نیت یک پست زان سپهر	که میگرد سپهر که در آن سپهر
چرخ روی کز تو کز تو سپهر	که در آن سپهر که در آن سپهر
چرخ روی کز تو کز تو سپهر	چرخ روی کز تو کز تو سپهر

چون رود و این سپهر و جهان	سرکش که ز بکر و خاک باوریش
پرو را پا و کل است ز قامت و کوه	کل و آب و تشنه است ز جگرش
از پشت عدل شد روزی در بزم	کر بود زیر پر من تنی از کدش
بر کوه دیدم جوهر و پند و پند	دشمنش که جان و هم کر نماید
شبهه اش با مال قیاس نکند	تا منور از کز روش و در آن
دانش	
که قبای سپهر و کاشی پنجم در بر	مر زمان در و بزم ز بزم
در حق من پس که آن نامهربان	مر که شد از من نشد یاد باور
که شبی زان شب بایم رخت پروا	که بایش پر نعم که جانم بر
دور شانی کلی بود قیاس لار کون	خود و آب از خون لعل خور
که جز از غم نیست اهل ز عشق	شعله خیزد و سر کجا بود
دانش	
اگر بوی سپهر و مایه با	جو سپهر و ارم ز خاک

چون رود و این سپهر و جهان	سرکش که ز بکر و خاک باوریش
پرو را پا و کل است ز قامت و کوه	کل و آب و تشنه است ز جگرش
از پشت عدل شد روزی در بزم	کر بود زیر پر من تنی از کدش
بر کوه دیدم جوهر و پند و پند	دشمنش که جان و هم کر نماید
شبهه اش با مال قیاس نکند	تا منور از کز روش و در آن
دانش	
که قبای سپهر و کاشی پنجم در بر	مر زمان در و بزم ز بزم
در حق من پس که آن نامهربان	مر که شد از من نشد یاد باور
که شبی زان شب بایم رخت پروا	که بایش پر نعم که جانم بر
دور شانی کلی بود قیاس لار کون	خود و آب از خون لعل خور
که جز از غم نیست اهل ز عشق	شعله خیزد و سر کجا بود
دانش	
اگر بوی سپهر و مایه با	جو سپهر و ارم ز خاک

شام خود کا پشیر پروانه زینت	سپوت خود تا زمانه نیست فوق
ای چوستان سپاسم از یاد تو	و از نایان مرا زخمت و زور تو
ز آتش چو آن برآمد و دود آتش	سپست جان من آید شعله و زور
صد که پیش پست چون بر منوچلم	مکن اگر بدلم کجای که در فوق
از تو چو آن که املی ناله دور نیست	ناله دور دو سال سپ و دود تو

دو بیت

مرا جان بود از مهران بر دارم دل	که جان وادون بود آستان دل زور
چو تویم جانب کوی حسد منزل کی سازم	و کرپرون روم در سر قدم بسازم
بس از شری باشد که می یار و گرفتار	که در غم خود از یاد تو کیست شغل
جواب زدی که بکندی خاک فشان	بعد چون سپید از شوق تو بر دانه دل
کسی که بر نام آبی بکانت نیست بزودید	زینت بد شود انهم بعد خون کمر جلال
مرا که نیند مشکمای مشرب بشیرید	مرا جبری که بودی شکی کار من شکل
اگر داری سپید بود ای از کفر کفر	و که پروانه خود ای نیست از زینت کمال

یار اگر خود به ملک میکان نیست نم	جان هم مشکلا که باشد خدا خوا
ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ	که غم چو آن تو امر زیاده است

دو بیت

فانت دل می زینت را جان پاک	ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ
ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ	ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ

دو بیت

کرتو خوی کامرانی از آن کمال	ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ
ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ	ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ

دو بیت

خاک چای ری بسپرد او چو آن	پشوری چون تو در روزی بسپرد
جای آن را که بود از پیش اشک	ای که نیازی به ملک کن روزی بزرگ

پست و خرد و خا بد نجات م بر آست	هر که چون من گشته آن کزین سبزه
پاسخ بر پوئی هم چشم بر کوته	و که از افیون راز دلم افشان
چون صفت زیند ارادت من	
بناجاست نشین دانت من	
از غم دل حال من غلط دیگر کن شود	حال من نیست حال من چرا چون شود
گر کشم آرزو بیک سوز دل سپیدان	وزر دهر دل باطمینان سپیدان
چنین نیش زیند ارادت من	
بشد این نیش زیند ارادت من	
بشد این نیش زیند ارادت من	
نوه داران کل چرت که دیدار کنم	بر دماغ هر که بودی آن ناله بخون شود
چشم من پوش ای دل از کیه در شوم	وزر از طوفان شکم عالمی با شوم

طالع

چون من گشته در قیام نامور و پیک	نهار ای من در جهان مباد پیک
آتشده ما در شش آینه بکطران	
نکرم آینه را که به چشم است در	
ای مایل و دراز من دلداری بود دل	جان من پستان و دراز یار بود دل
نشتت هرگز من کل شادی زیند دل	
چون لاد نیست حال من در دهر دل	
دل ترا دین و بیگانه با کشته	مهر و دوری و داغ جدایی با کشته
شراب نوشد لی تا کی توان با این آن	
پاد و دندان کاسه می توانی بود	
ست الشاب بخون	
الکب و در	
۱۲	

روزگار و احقر ۱۵۱

